

Yhteinen tulevaisuus – Eksoten hyvinvointiblogi: Yhteiskehittämistä tehdään oppilaan parhaaksi

Korona-ajan etätyössä huomaan aika ajoin ajattelevani ja tuskailevani, kuinka työarki on kotona työpöydän äärellä istumista ja ruudun tuijottelua. Sosiaalisena ihmisenä mietin livekontaktien vähyyttä ja kehittämistyön tekemistä etänä. Tätä blogikirjoitusta suunnitelllessani havahtuin oikeasti miettimään sitä, kuinka monen ihmisen kanssa olen kuluneen vuoden aikana saanut tehdä tätä työtä?

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeessa haluamme löytää ratkaisuja oppilashuollon ja koulujen sujuvaan yhteistyöhön eteläkarjalaisissa kouluissa. Näkökulmana on ennakointi ja ennaltaehkäisy, jotta oppilaiden ja perheiden haasteet voidaan tunnistaa jo varhaisessa vaiheessa ja tätä kautta päästään miettimään sopivia tukitoimia ennen kuin haasteet ovat kasvaneet suuriksi. Kantaviksi teemoiksi ovat nousseet kouluissa tehtävä yhteisöllinen työ, osallisuus ja sidosryhmäviestintä.

Kuinka monta ihmistä tai tahoja koulumaailmassa työskentelee oppilaiden ja lapsiperheiden hyvinvoinnin eteen? Yhteisöllinen oppilashuolto on monitahoinen asia ja verkosto laaja. Oppilashuoltotyötä kouluissa tehdään kahden eri organisaation, sivistystoimen ja soten yhteistyönä. Ammattiryhmiä löytyy monia ja arjessa on mukana oppilaita, huoltajia ja opettajia. Jokaisella heistä on mielessään erilaisia itselle tärkeitä asioita sekä aiheita ja asiantuntijoilla oman alansa kokemustietoa.

Viime keväänä yläkoulujen rehtoreilta ja koulun opettajilta saimme vastauksia lähettämiimme oppilashuoltoa ja yhteistyötä koskeviin kysymyksiin. Kesäkuun alkuvuikoilla koulutyön loputtua kouluilla työskentelevät psykologit, oppilashuollon palveluiden ja kouluterveyden ammattilaiset saivat myös vastattavakseen samat kysymykset kuin koulun henkilökunta aiemmin. Vastauksista nousivat päällimmäisiksi teemoiksi ennaltaehkäisy ja ennakointi, viestintä ja osallisuus sekä eri ammattiryhmien roolien ja työn tunteminen.

Tänä syksynä koulutyön alettua sain mukaani kaksi nuorta kokemusasiantuntijaa, joiden kanssa haastattelimme muutamia yläkoululuokkia. Kysyimme yläkoululaisilta Teams-palaverissa samoja asioita kuin aiemmin kouluilla työskenteleviltä ammattilaisilta. Kehittämisessä mukana olevan muotoilijan vinkistä otimme puheeksi myös koulupudokkuuden ja kysyimme nuorilta, mitä he itse voivat tehdä, ja mitä he saavat tehdä tämän asian estämiseksi?

Nuoret kertoivat kokevansa jonkin verran epävarmuuksia; stressiä, väsymystä ja yksinäisyyttä. He toivovat, että koulusta voisi tehdä mukavampaa ja olisi enemmän toimintaa. Nuoret keskustelelevat keskenään vaikeistakin asioista ja tietävät, että aikuisten puoleen voi kääntyä, jos apua tarvitaan.

Näistä kaikista edellä mainituista kohtaamisista nousseiden vastausten, mielipiteiden ja ajatusten avulla lähdimme yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella kunnissa hanketyötä tekevän henkilöstön kanssa työstämään ideointityöpajoja Etelä-Karjalan koulujen ja soten ammattilaisille. Ennen työpajoja pyysimme ennakkotehtävän avulla kaikilta Etelä-Karjalan alueen kouluilta vastauksia SWOT-analyysiin, jossa he kertoivat koulunsa yhteisöllisen oppilashuoltotyön mahdollisuuksista, uhista, vahvuuksista ja heikkouksista. Tästä ennakkotehtävästä saatuja vastauksia käytettiin työpajojen suunnittelun lähtökohtana. Työpajoissa ideoimme konkreettisia parannuksia oppilashuollon viestintään, osallisuuteen ja vastuunjakoon.

Työpajoja järjestettiin 4 kappaletta ja niissä oli yhteensä 88 osallistujaa. Työpajojen jälkeen yhteistyö ja vuoropuhelu eri toimijoiden kanssa jatkuu ja ryhdymme testaamaan ja toteuttamaan toteuttamiskelpoisiksi arvioituja ideoita.

Lokakuun alkupuolella saimme analysoitavaksi oppilaille ja huoltajille suunnattujen asiakaskyselyjen vastaukset. Saimme vastauksia oppilailta 647 ja huoltajilta 675. Koen, että näihin kaikkiin 1322 vastaukseen sisältyy myös yhteistä tekemistä ja yhteisen asian äärellä olemista. Löydämme teemoja, joita voi lähteä tutkimaan syvemmin. Tätä kirjoittaessani kyselyiden tulosten analysointi on vielä kesken. Vastauksista toivon löytäväni onnistumisen ja kehittämisen kohtia ja niitä yhdessä tekemisen alkuja ja aihioita. Niitä asioita, joita voimme tehdä koulussa ja kotona “yhdessä oppilaiden ja lasten parhaaksi”.

Sirpa Petranen

Eksoten projektityöntekijä

Yhteinen tulevaisuus – Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystyökeskus Etelä-Karjalassa